

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. — Posamezna številka 1.— Din

LETO 1940

JULIJ

ŠTEV. 7

Karmelska nedelja - prošnja nedelja za mir

Karmelska gora v Palestini je znana že iz stare zaveze. Bog je hotel na tej gori izraelskemu ljudstvu prav živo pokazati praznoto malikovalstva po preroku Eliju v času izredne suše. Malikovalci so zaklali daritvenega vola svojemu maliku, Elija pa je daroval svojega vola pravemu Bogu. Ogenj iz nebes je zažgal Elijev dar, da je zgorel, malikovalci so pa čakali zastoj na ogenj. Ljudstvo je nato pomorilo malikovalske svečenike. Na molitev Elijevo pa je vstala iz morja megla, ki je narasla v oblake, iz katerih se je zlil obilen dež in namočil suho zemljo.

Sveti očetje in razlagalci uče, da je ta oblaček predpoda prečiste device Marije, ki je vsemu človeškemu rodu po hudi duhovni suši starega zakona dala rešenje, ker nam je rodila Odršenika.

Iz tega nam je jasno, zakaj je bila od prvih časov krščanstva gora Karmel tesno združena s češčenjem Matere božje. Legenda tudi pravi, da je na mestu, kjer je Elija videl meglico, nastala prva Marijina cerkva.

Že v prvih časih krščanstva so se na Karmelu zbirali pobožni menihi in puščavniki, ki so vneto častili mater Zveščarjevo. Karmelski samostan je jako star. Ko so mohamedanci zavzeli sveto deželo, so samostan podrli, a križarji so ga leta 1155. zopet pozidali. Že leta 1291. so ga neverniki vnovič zavzeli in vse menihe so pobili. Nekateri menihi so se pa že prej preselili v Evropo in pri papežu Honoriju III. so si priborili potrditev svojih redovnih pravil. Leta 1245. so imeli svoje prvo vrhovno zborovanje in izvolili so si Simona Stocka za redovnega poglavarja.

Skoro štiri sto let pozneje, leta 1636., so se menihi zopet naselili na Karmelu

in tam čuvajo karmelsko svetišče Matere božje še dandanes.

Simonu Stocku se je prikazala na predvečer 16. julija Mati božja. Izročila mu je karmelski škapulir in obljubila je, da bo posebno pomagala tistim, ki ga bodo pobožno nosili.

Češčenje karmelske Matere božje se je vedno bolj širilo. Papež Benedikt XIII. je vpeljal praznik karmelske Matere božje, ki ga obhajamo vsako leto 16. julija.

Že leta 1672. je bila tudi v Trzinu prvič ustanovljena karmelska bratovščina Matere božje. Zatrtja je bila za časa cesarja Jožefa II. oživljena in vnovič potrjena je pa bila 21. novembra 1851. Od leta 1852. do sedaj je bilo vpisanih v bratovščino že 8607 udov.

Na molitev Elijevo je vstala iz morja megla, ki se je spremenila v dež, da je prinesel rešitev suhi zemlji... Po naši molitvi in na priprošnjo preblašene Device bo pa naklonil Bog človeštvu mir, ki ga tako zelo potrebujemo.

Porabimo v naši župniji letos posebno karmelsko nedeljo za prošnjo nedeljo. Darujmo ta dan sv. obhajila, molitve in procesije za mir! Povabili bomo zlasti tudi otroke, da prosijo za meglico miru. Pozvali bomo tudi sosedne župnije, da pridejo popoldne k procesiji. Ob tretji uri popoldne bo v cerkvi najprvo molitev sv. rožnega venca in nato pridiga. Po pridigi se razvrsti procesija na Slap. Na čelu procesije naj gredo Dolinci s svojim novim banderom, za njimi se razvrstijo otroci in organizacije z zastavami. Pred duhovščino in kipom gredo moški, za kipom pa ženske.

Meglica, ki je Eliju naznanjala dež, je prinesla suhi deželi novo zelenje in rast. Naša molitev naj tudi izprosi novo dobo blagodejnega miru!

Župnik Hafner A. iz Dupelj:

Pogled v svetniško življenje

Vse kaže, da bo »Glasnik za tržiško župnijo« igral svojo vlogo, ko se bo vršila cerkvena preiskava o svetosti pokojnega skopljanskega škofa dr. Gnidovca. Še jaz bi rad doprinesel k temu skromen prispevek, kar mi ni težko, ker sva se poznala s svetim pokojnikom že izza mojih dijaških let ter sva se tudi pozneje pogosto srečala v življenju. Tudi še ko je prevzel breme in čast skopljanskega škofa.

Leta 1931. sem imel po povratku iz triletnega pastirovanja med našimi izseljenci na Francoskem opravek v ministrstvu za socialno politiko v Belgradu. Na ulici naletim na klerika, nisem vedel ali je še bogoslovec ali mašnik, ter ga nagovorim. Predstavil se je za bogoslovca skopljanske škofije, ki odhaja na počitnice k svojemu škofu dr. Gnidovcu. Zgrabila me je želja, da bi obiskal visokega znanca in prijatelja. Zato sem prosil gospoda za dovoljenje, da bi se mu smel pridružiti na potovanju. Rad je privolil. Oba sva bila zadovoljna, on, da mu ne bo treba samevati na dolgotrajni vožnji, jaz, da bom imel izvedenega voditelja in tolmača po krajih, ki so mi bili dotlej docela nepoznani.

Skopljanski škof je stoloval takrat še v Prizrenu, kakor njegov prednik, in je bival v novozgrajenem dijaškem semenišču. Precej po prihodu me je sprejel z neprikrito prijaznostjo in veseljem. Obiski iz domovine, je rekel, so v tej deželi dogodek. Ravno prav, da prihajam. Jutri je nedelja in manjka duhovnika za sv. mašo v daljni župniji. »Jaz pojdem tja,« je rekel. »Vi boste pa prevzeli v stolnici dopoldansko opravilo.«

Jaz: »Drage volje bi Vam ustregel, Presvetli, a kako naj pridigam, albanščine ne znam niti črke, srbo-hrvaščine tudi ne toliko, da bi upal na prižnico.«

»Kar po slovensko pridigajte,« je rekel, »saj so si jeziki v naši državi tako sorodni in podobni! Nekaj bodo že razumeli vsi. Posebno Vas bodo pa veselili slovenski vojaki, ki jih je precej v vojašnici in ki pridejo k božji službi.«

Vdal sem se. Brž sem se tudi malo ogledal po salonu škofijske palače! Moj Bog, kakšna preprostost! Bila je soba

v pritličju, ki je bila čakalnica, sprejemnica, salon in škofova pisarna. V enem voglu škofova pisalna miza s kupom papirjev, v drugem majava miza in okrog nje nekaj enakih stolov. Še lesen klečalnik tam ob steni. Kaj drugega se več ne spomnim. Pač! Na oknu je bil velik kup mašnih paramentov.

»To je gotovo darilo za Vaš misijon,« vpadem v besedo.

»Da, pa malo uporabno. Nekateri menijo, da je za misijone vse dobro. Pa temu ni tako. Šele lepa in dostojna mašna oprema navda vernike s spoštovanjem do bogočastja. Treba bi bilo vse popraviti in prenoviti. A to velja denar, ki ga ni.«

Škof je odšel drugo jutro ob petih peš v 25 km oddaljeno naselje, da opravi tam božjo službo. Cesta tja ni za avto, tudi ne za voz. Bila bi pač za jezenje, za to pa najbrž ni bilo sredstev. In tako je hitel tja mož božji peš in se popoldne okrog 5. ure na isti način vrnil. Pri večerji je potem pripovedoval, kako je vse opravil. Pravil je, da pelje pot preko struge hudournika. Deževje pred nekaj dnevi da je odneslo brv, ki pelje preko nje. Tako da ni mogel naprej, ker je struga tam globoka. Dobil pa je domačina, ki ga je prenesel čez hudournik.

»Kako pa s kosilom? Ali se tam kaj dobi in ali ljudje znajo kaj pripraviti?«

»V neki hiši so mi skuhalo malo ovčjega mleka,« je odvrnil.

Po celodnevem trudu in potovanju je vzel za večerjo zajemalko juhe in nekaj žlic kompota. Vina sploh ni imel pred seboj na mizi. Še drugim ni šla jed manj v slast ob gledanju takega zatajevanja in tolike samoodpovedi. Nisem si mogel kaj, da ne bi dal na glas duška čustvom občudovanja take skromnosti, požrtvovalnosti in apostolske gorečnosti.

»Pa da ne boste tega, kar ste tu doživeli in izvedeli, nikjer pripovedovali ali celo priobčili. Se je že primerilo, da so moji obiskovalci potem vsemogoče pisali in govorili,« je hitel zabičavati. Obljubil sem, vsaj kar zadeva pisanje o doživetju. In sem tudi besedo do danes vestno držal. Sedaj po smrti tega svetniškega lika se pa čutim rešenega

vezi dane obljube in sem to napisal pokoren naročilu Zveličarjevemu: »Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih.«

Po večerji me je pridržal škof še dalj časa pri sebi. Lepo me je prosil, naj bi ostal kar doli. Tako da mu manjka duhovnikov v škofiji, župnikov in pomočnikov. Pa jih ni dobiti. V Sloveniji, je menil, bi nekaj duhovnikov tako lahko pogrešali. Njemu jih pa tako primanjkuje. Pri tem se pa dogaja tolika dušna škoda! Verniki postajajo mlačni, omahujejo, so v nevarnosti, da odpadejo. In nič si on pri tem ne more pomagati.

Pripomnil sem svoje pomisleke. Da nisem pripravljen, da imam službo, da bi bilo treba doma marsikaj urediti.

»Se pa vrnite brž ko mogoče, ako res ne morete takoj tukaj ostati. Dela in službe boste imeli na izbiri. Zunaj so prazne župnije. Boste lahko precej za župnika. Na primer v Janjevu! Lepa župnija, veliko dobrih katoličanov, pa so brez pastirja; ali drugje. Ako vam bo pa prijalo, boste lahko ostali v centrali. Koliko je dela tu. Na gimnaziji je več katoliških dijakov, ki so trenutno brez verouka. V vojašnici je veliko slovenskih vojakov, ki bi rabili duhovno oskrbo. V vojaški belnici je vedno kaj katoliških vojakov, pa ga ni tu duhovnika, ki bi skrbel zanje. In tudi sestre bi rabile stalnega duhovnega voditelja. In še druge potrebe! Manjka duhovnikov, ki bi hodili ob nedeljah in praznikih na ekskurze. Pridite, pridite!

Tako on. Nisem si upal vabila docela odbiti. Da bi ga preveč ne užalostil. Zadevo da bom premislil. Pa čim bolj sem premišljeval ter razmotrival razloge za in proti, tem bolj mi je bilo jasno, da mi božja previdnost ni podelila za tako pastirovanje potrebnih izrednih dušnih darov, pa tudi ne telesnih zmožnosti. Ni bila volja božja.

Še dvakrat me je potem vabil pismeno, naj nujno pridem. Potreba po duhovnikih je še večja, kot je bila prej. Naj se seveda posvetujem s svojim škofom. Kako leto nato je prišel sveti škof osebno iskat duhovnikov za svojo revno škofijo. Oglasil se je tudi pri meni. Kar pretrese me še danes ob spominu, kako bridko mu je bilo pri srcu, ko je videl, da se mu upanje ne izpolni. Doživel je neizpolnjenih nad brez števila...

To in ono

Misijski teden bomo imeli letos v tednu sv. Cirila in Metoda. Molimo za misijone in darujmo nabiralkam, ki se oglasijo na domu!

Za Baragovo semenišče je bilo nabranega v cerkvi 2. junija 7.671 din, pri nedeljskih šmarnicah v maju pa 511,50 dinarjev. Bog povrni stotero!

Birmanih je bilo letos v Tržiču 652. Od teh je bilo domačih 599, od drugod pa 55. Bilo jih je iz Križev 20, iz Kovorja 11, iz Dupelj in Nakla po 5, iz Podbrezj in Šmartna pri Kranju po 2, po eden birmanec pa je prišel iz Loma. Ljubljane, Kor. Bele, Preddvora, Sele, Laškega ob Savinji, Preske, Zagorja, Ježice, D. M. v Polju, Velikih Lašč in iz Kranja. Tuji birmanci iz Križev, Kovorja, Dupelj in Podbrezj so deloma pripeljali s seboj tudi botre, vsem ostalim so pa bili botri tržiški farani in so zato prišli sem k sveti birmi. Te točne številke je pokazal vpis v birmansko in rojstno knjigo. — Prevzvišenega je spremljalo v cerkvi 17 gg. duhovnikov in ne 16, kot je bilo označeno zadnjič.

Veliki lesteneč se je odtrgal pri šmarnični pobožnosti 21. maja. Rahlo je ranil na glavi učenko meščanske šole Marijo Podrekar iz Bistrice, ki je pa kmalu ozdravela. Čez en teden je bil lesteneč že popravljen in varno obešen.

Oznanila za julij

1. Presveta kri Gospodova.

2. Obiskovanje Marijino.

5. Sv. Ciril in Metod, obenem prvi petek v mesecu. Zjutraj ob šestih je sveta maša pred Najsvetejšim. Na predvečer je od osmih do devetih skupna molitev svete ure.

7. VIII. nedelja po Binkošti in prva nedelja v mesecu. Po vseh pridigah in pri večernicah molitve za zedinjenje vzhodnih kristjanov.

12. Hermagora in Fortunat, patrona ljubljanske škofije.

14. IX. nedelja po Binkošti in obletnica posvetitve prevzv. knezoškofa dr. Gregorija Rožmana, vladike naše škofije. Službe božje so v navadnem redu. Molimo ta dan tudi za svojega nadpastirja!

16. Karmelska Mati božja. Ob šestih je orglana sveta maša za žive ude karmelske bratovščine. Ta dan morejo dobiti popolne odpustke verniki vsakokrat, kadar obiščejo našo farano cerkev. Ti popolni odpustki se morejo dobivati od 15 opoldne do 16 opolnoči. Ševeda je potreben tudi prejem svetih zakramentov. Udje karmelske bratovščine morejo ta dan dobiti še posebne odpustke.

17. Sv. Aleš. Ob šestih je orglana sveta maša po namenu Dolincev in je združena z običajnim darovanjem.

19. God sv. Vincencija Pavelskega. Ob sedmih je sveta maša v kapeli na Skali za žive in mrtve dobrotnike Vincencijeve konference.

21. X. nedelja po Binkoštih in karmelska nedelja. Službe božje so v navadnem redu. Popoldne ob treh je pobožnost, kaj je označena spredaj, s procesijo k Travnarjevi kapeli na Slapu. Končno je običajno darovanje za opravilo naslednjega dneva in sprejem novih udov v karmelsko bratovščino pri karmelskem oltarju.

22. Ob pol šestih so velike bilje z zvonjenjem, nato slovesna črna peta sveta maša z leviti za vse umrle ude karmelske bratovščine. Po sveti maši je obhod po pokopališču, kjer je libera pred kapelico.

25. Sv. Jakob. Ob šestih je orglana farna sv. maša.

26. God sv. Ane. Ob pol šestih je v župnijski cerkvi govor za matere in nato sveta maša s skupnim svetim obhajilom za članice Marijine družbe žena. Pri Sv. Ani je sveta maša ob desetih za sosesko.

28. XI. nedelja po Binkoštih. Službe božje so v navadnem redu.

29. Celodnevno češčenje sv. Rešnjega Telesa v kapelici Dekliškega doma. Sv. Rešnje Telo bo izpostavljeno od šeste ure zjutraj do šeste ure zvečer. Pričetna pobožnost se prične zjutraj z litanijami in s sveto mašo, zvečer se pa za zaključek vrši ob pol šestih kratek govor, nato pa slovesne pete litanije Srca Jezusovega z zahvalno pesmijo. Ure češčenja si razdelijo med seboj predvsem prebivalke Dekliškega doma, vabljeni so pa tudi drugi verniki, da ta dan obiščejo v tej kapeli sv. Rešnje Telo. Sveta maša bo v kapeli tudi ob osmih, v župnijski cerkvi je pa ta dan sveta maša samo ob šestih.

31. Sv. Ignacij.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 7., vesoljna odveza 2.

Dekliška Marijina družba: shod 21., skupno sveto obhajilo 28.

Marijina družba za žene: shod, sveta maša in skupno sveto obhajilo 26.

Karmelska bratovščina: shod 21., sveta maša 16. in 22.

Sveta maša na Kofcah: po oznanilu v cerkvi.

Mesečna sveta spoved šolarjev: 22.

Molitvena pomoč KA: vsak petek ob osmih.

Župnijska kronika za maj

Maja v naši župniji rojenih: 9.

Maja v naši župniji poročeni:

1. Poljanšek Maksimilijan, skladiščnik v »Runc«, Tržič, Ljubljanska cesta št. 36 in Zupan Franciška, zasebnica, Tržič, Mizarska ulica 3, poročena 2. maja.
2. Končina Edvard, krojaški pomočnik, Tržič, Pred šolo 1 in Chirandon Terezija, pletilka, Tržič, Za Mošenikom 12, poročena 11. maja.

3. Remic Janez, predilniški delavec, Tržič, Pot na pilarno 9 in Stegnar Franciška, predilniška delavka, Tržič, Pot na zali rovt 2, poročena 12. maja.

4. Meglič Anton, delavec v »Peko«, Tržič, Ulica Viljema Pollaka 3 in Logar Kristina, predilniška delavka, Bistrica 39, poročena 12. maja.

5. Vršnik Anton, lesni delavec, Dolina 109 in Červ Marija, služkinja, Strahinj v župniji Naklo, poročena 12. maja.

6. Berger Mihael, delavec v »Peko«, Tržič, Ljubljanska cesta 6 in Thaler Franciška, služkinja, Tržič, Ljubljanska cesta 24, poročena 15. maja.

Maja v naši župniji pokopani:

1. Ahačič Franc, čevljarški pomočnik, vdovec, rojen v Tržiču 31. III. 1861, poročen 18. V. 1890, umrl 3. maja na Bistrici št. 21.
2. Ravnik Pavlina, hči delavca, rojena pri Sveti Ani 27. VI. 1924, umrla 19. V. pri Sv. Ani 36.
3. Sova Stanislav, bivši predilniški delavec, rojen v Tržiču 7. V. 1898, poročen 18. X. 1924, umrl 25. maja na Bistrici št. 46.
4. Pollak Stanislav, tovarnar in veleposestnik, rojen v Tržiču 5. I. 1894, poročen 20. III. 1922, umrl v Kranju, Čojzova cesta št. 6, dne 25. maja, pokopan v Tržiču 25. maja.
5. Klobutar Janez, sin usnjarskega pomočnika, rojen v Tržiču 12. 5. 1940, umrl 26. maja v Tržiču, Kovaška ulica št. 5.
6. Zima Marija, hči krojača, rojena in umrla 28. maja v Tržiču, Ljubljanska cesta št. 13.
7. Markovič Jožefa, predilniška delavka, rojena v Tržiču 5. VIII. 1915, umrla 29. maja v Tržiču, Na Blekah št. 7.

Majska poročila od drugod:

1. Zupan Bojan, sin delavca Ignacija in Marije iz Bistrice št. 75, se je rodil v ljubljanski bolnišnici 24. aprila 1940.
2. Meglič Stanislava, hči voznika Jožefa in Katarine iz Doline 101, se je rodila v ljubljanski bolnišnici 1. maja 1940.
3. Mrak Stanislav, sin delavca Janeza in Ivane, se je rodil v ljubljanski bolnišnici 13. maja 1940 in je tam 18. maja 1940 tudi umrl.
4. Štucin Marija, hči predil. mizarja Franca in Marije, se je rodila v ljubljanski bolnišnici 16. maja 1940.
5. Ahačič Ignacij, predilniški delavec v Tržiču, Prečna ulica 6 in Okoren Ivana, predilniška delavka, Bistrica 66, poročena na Brezjah 12. maja 1940.
6. Primožič Ivana, rojena v Lomu št. 4, dne 14. maja 1907 se je poročila v Soči v Italiji 25. maja 1940. Poročil jo je Kravanja Anton.
7. Saraben Franciška, rojena v Tržiču št. 85, dne 25. II. 1910, se je poročila v Šmartnem pod Šmarno goro 19. maja 1940. Mož ji je postal Ovečak Franc.
8. Tišler Jožef, rojen v Lomu št. 77, dne 1. III. 1909 in Reblek Elizabeta, rojena v Lomu 69, dne 1. XI. 1902, sta se poročila v Lomu 26. V. 1940. Vpisano je bilo to v našo rojstno knjigo, ker sta bila krščena še v Tržiču.